

Zápis z 99. jednání Sboru expertů

1. 10. 2009

**Magistrát hlavního města Prahy
odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu**

Přítomni:

Ing. arch. Martina Bártová
Doc. Ing. arch. Jakub Cigler
Ing. arch. Otto Dvořák
PhDr. Josef Holeček
Prof. PhDr. Mojmír Horyna
Ing. Václav Jandáček
Ing. arch. Zdeněk Lukeš
Ing. arch. Petr Malinský
PhDr. Ivan Muchka
Mgr. Věra Müllerová
Ing. arch. Jiří Musálek
PhDr. Michael Zachař

Omluveni:

Pavel Jerie
Mgr. Jiřina Knížková
Ing. arch. Jan Sedlák
PhDr. Josef Štulc
Irene Wiese von Ofen

Zapsala:

Mgr. Kateřina Burešová

Ověřil:

Ing. arch. Petr Malinský

Program:

- 1. Úpravy interiéru kostela sv. Michala – další stupeň PD k informaci**
čp. 662, 653, 461, k. ú. Staré Město, Michalská 29, Praha 1
Pražská památková rezervace
MHMP 403895/2009/Zíd
Přizváni: Mgr. L. Kuttnerová
Dokumentace: pro stavební řízení
Vyjádření NPÚ: přípustné za podmínek
Vyřizuje: Ing. Zídková
- 2. Úpravy Karlova náměstí – nejvýše oceněný návrh Veřejné ideové urbanisticko-architektonické soutěže**
k. ú. Nové Město, Praha 2
Pražská památková rezervace – kulturní památka park na Karlově náměstí
MHMP 761486/2009/Dol
Přizváni: zpracovatelé projektu, zástupce investora – MČ Praha 2
Dokumentace: návrh
Vyjádření NPÚ: vyloučené
Vyřizuje: Ing. arch. Dolečková
- 3. Různé**

1.

Předmět jednání: Úpravy interiéru kostela sv. Michala – další stupeň PD k informaci

Identifikace objektu: čp. 662, 653, 461, k. ú. Staré Město, Michalská 29, Praha 1

Památková ochrana: Pražská památková rezervace

Číslo jednací/vyřizuje referent: MHMP 403895/2009/Zíd

Přizváni: Mgr. L. Kuttnerová

Dokumentace: dokumentace pro stavební řízení 04/2009, revize k 27. 7. 2009 (WEHDORN ARCHITEKTEN s.r.o., Ziviltechniker, GmbH, L.Z.-ATELIER s.r.o., Ing. arch. Lubomír Zeman, Ing. Petr Horných, QUADRA PROJECT s.r.o., Ing. Martin Čadek, Michal Kozák, Ing. Petr Adam) - stavební úpravy polyfunkčního objektu, pasáž a dvůr

Popis záměru:

Předmětem jednání jsou vnitřní úpravy objektu pro výstavní prostory, nákupní galerii a ubytovací zařízení malého typu (s hotelovou recepcí) ve spodní části půdní vestavby kostela.

Kromě vlastní budovy kostela je součástí řešení i objekt sousedící fary (čp. 653), stavební úpravy části v 1. NP a 1. PP domu čp. 461 (v souvislosti se zajištěním únikové cesty z prodejní galerie na Staroměstské náměstí a pro samostatný přístup do krypty) a výstavba nového únikového schodiště na pozemku parcel. č. 414 (dvůr čp. 461). Stávající klenby v bočních lodích (na úrovni 1. NP) zůstávají zachovány, budou zapojeny do celkového řešení. Přípojky sítí mají být využity stávající, pro hašení bude zřízena zásobárna požární vody. Prostor kostela má být vytápěn (kombinace klasického a podlahového vytápění), nuceně větrán i chlazen. Je navržen záložní zdroj el. energie a zařízení pro odvod kouře a tepla. Provoz galerie má být vybaven i množstvím slaboproudých zařízení, v hotelových pokojích jsou navrženy krby bez odtahů spalin. Nádvoří mezi Michalskou a Melantrichovou ulicí zůstává beze změn.

Stanovisko NPÚ: přípustné za podmínek

Členové Sboru byli seznámeni s předloženým projektem. Stručně byla připomenuta i geneze projektu – studie projednaná v rámci 83. jednání Sboru expertů dne 7. 2. 2008.

Diskuse:

Dr. Zachař informoval přítomné členy Sboru o skutečnosti, že interiér kostela shlédl v rámci své návštěvy Prahy v roce 2008 ředitel Centra světového dědictví Francesco Bandarin. Ve svém názoru na úpravu interiéru se shodl se zástupci památkové péče. Podle jejich názoru je žádoucí maximálně vyčistit prostor, vyvarovat se pokud možno nových těžkých konstrukcí (betonových apod.). Jako neopodstatněné jsou chápány lehké souběžné konstrukce. V rámci diskuse také zaznělo upozornění na neopodstatněné ponechání stávajících kleneb v přízemí, které pocházejí z druhotných úprav a v původním konceptu architektonického řešení interiéru kostela nemají opodstatnění. Jde o úpravy z přestavby interiéru pro potřeby skladiště v 90. letech 18. století.

Dále bylo diskutováno samotné tvarové řešení přepatrování bočních lodí a apsidy. Celkově mezi členy Sboru převládá názor, že zvolené zařizovací předměty a veškerý nábytek by měly být co nejspíše demontovatelné. Řešení prostoru by mělo být takové, aby v budoucnu umožnilo nový přístup k celému interiéru a jeho celkovou rehabilitaci.

Zástupce NPÚ závěrem upozornil na cenné terény pod kostelem a nutnost jejich zachování.

Na závěr se členové Sboru shodli na tom, že pro úspěšnou výslednou realizaci úprav bude mimo jiné rozhodující i zvolené materiálové složení nových konstrukcí a povrchů.

Návrh usnesení:

Sbor souhlasí s předloženým projektem s doporučením na odstranění dodatečně vložených kleneb v úrovni 1. NP. Zároveň požaduje předložení projektu v dalším stupni s detailním a materiálovým řešením zejména vložených konstrukcí s doporučením na maximálně lehké a transparentní materiály.

Hlasování:

Sbor expertů přijal návrh tohoto usnesení (pro: 8, proti: 2 /mj. dr. Holeček/, zdržel se: 1).

Odůvodnění:

Předložený záměr představuje naději pro kvalitní dořešení dlouholetého traumatu pražské památkové péče.

Ing. arch. Lukeš se omluvil za svůj pozdní příchod.

2.

Předmět jednání: Úpravy Karlova náměstí – nejvýše oceněný návrh Veřejné ideové urbanisticko-architektonické soutěže

Identifikace objektu: k. ú. Nové Město, Praha 2

Památková ochrana: Pražská památková rezervace – kulturní památka park na Karlově náměstí

Číslo jednací/vyřizuje referent: MHMP 761486/2009/DoI

Přizváni: zpracovatelé projektu, zástupce investora – MČ Praha 2, místostarosta Ing. arch. Václav Vondrášek, PhDr. Podliska

Dokumentace: návrh

Popis záměru (podrobně):

Návrh na obnovu a revitalizaci Karlova náměstí - vítězný soutěžní návrh v jeho původní podobě, tzn. bez dalších úprav. Studie je nejvýše oceněným návrhem Veřejné ideové urbanisticko-architektonické soutěže o návrh úprav Karlova náměstí, kterou vyhlásila Rada městské části Praha 2 dne 24. června 2008 s termínem uzávěrky soutěže 20. října 2008. Navrhované řešení se snaží rehabilitovat v mezích možností prostor v jeho společensko-shromažďovací a oddechově relaxační funkci a oživit jeho parter a atraktivitu nabídkou nových zařízení obchodu, služeb i stravování a zdůraznit jeho význam vytvořením multifunkčních flexibilních prostorů s možností pořádání příležitostných kulturních a společenských akcí (zadání soutěže).

Návrh:

- 1) Úprava dopravního řešení:
  - zachování nezbytných příčných tahů přes náměstí – ulice Žitná, Ječná a U Nemocnice, duální provoz
  - převedení dopravy v podélném směru na komunikaci spojující ulice Spálenou a Na Moráni podél západní strany náměstí, jednosměrný provoz
  - vyloučení průjezdné dopravy mezi ulicemi U Nemocnice a Žitná – vznik pěší zóny s omezenou obslužnou funkcí – prostor před budovami jezuitské koleje po celé délce východní strany náměstí
  - podzemní garáže s vjezdy z ulice Žitné a U Nemocnice o celkové kapacitě 700 aut pod pěší zónou na východní straně náměstí (umožní minimalizovat současných cca 250 povrchových stání)
  - jednosměrný provoz v úseku ulic Vodičkova a Žitná
- 2) Pěší zóna na východní straně náměstí
  - řešena jako průběžná plocha navazující bez výškových stupňů na komunikační síť parku, prostor náměstí tak na východní straně získává zpět (v nové interpretaci) charakter známý z historických vedut
  - mezi ulicemi Ječnou a U Nemocnice 3 drobné stavby pro občerstvení, sanitární vybavení a případně drobný prodej
  - mezi ulicemi Ječnou a Žitnou pěší zóna se stávajícím zařízením (restaurace) jako exteriérová plocha pro letní období
  - 3 ks mobilních WC (JC Decaux)
  - výstupy nebo výjezdy z podzemních garáží do ulice Ječná před vstupem do kostela sv. Ignáce
  - zásobování podzemních komerčních prostor, nadzemní kruhovitý objekt na okraji parku před průčelím kostela sv. Ignáce
- 3) Nový centrální pobytový prostor náměstí:
  - vložený do vlastního prostoru parku v celé délce severojižní osy parkové kompozice, cca 40 m široký pás několika řad chodníků mírně zvýšených nad stávajícím terénem (broušený beton pohledový beton), který se zanořuje pod ulici Ječnou do hloubky cca 5,5 m a vytváří zde tzv. piazzettu
  - terénní úpravy; ve střední části parku postupné snižování cca 40 m širokého pásu terénu na obě strany od Ječné ulice, celková délka snižované nivelety střední části parku je cca 130 m, nejnižší bod je cca 5,5 pod úroveň stávajícího terénu pod ulicí Ječná
  - opěrné zdi a schodiště umožňující přístup do snížené části parku na piazzettu
  - vedení Ječné ulice na mostě nad sníženou částí parku
  - dvě pěší lávky odsazené od mostu v Ječné ulici, nad sníženým prostorem parku jako spojnice východní a západní části
  - terasovitý pobytový prostor s možností příležitostného využití pro kulturní akce: ve snížené části severně od Ječné ulice, kapacita až 1200 míst k sezení (po jednoduché úpravě)
  - šikmá snížená plocha jižně od Ječné ulice s pobytovým (zátěžovým) trávníkem
  - piazzetta zhruba v prostoru pod ulicí Ječnou

- nové komerční plochy cca 750 m² (restaurace, obchod, služby včetně nových veřejných WC); pod úroveň terénu na východní a západní straně parku, přístupné ze zahloubené piazzetty, s přímým vstupem do metra
  - mobiliář: do pohledového betonu nových chodníků jsou vkládány cortenové pásy, ze kterých je vytvářen městský mobiliář (lavičky, sedačky, koše na odpadky, informační tabule, případně ukazatele)
  - nové stožárové osvětlení a nízká sloupková světla
- 4) Další stavební úpravy parku:
- opěrná zeď na západní straně parku
  - doplnění stávající cestní sítě (Thomayerova kompozice) o příčné spojky s nově navrženým centrálním pobytovým prostorem náměstí, s pěší zónou a s komunikací na západní straně parku
  - demolice asfaltové plochy a hřiště před pomníkem Benedikta Roetzla
  - dvě kruhová dětská hřiště s obvodovou betonovou stěnou při východní straně parku
  - zachování stávajícího kiosku (bývalé WC)
  - nová kavárna (restaurace) a kiosek v severozápadní části parku se zpevněnou plochou jako předzahrádkou
  - dvě nové vodní plochy: v souvislosti se severním kruhovým bazénem s fontánou, na místě bývalých dekorativních záhonů
  - pěší zóna v severní části parku před budovou soudu a Novoměstské radnice: prostor kolem kašny se sochou sv. Josefa je rozšířen tak, že před budovou radnice vzniká jednotný souvislý prostor – entré do budovy
  - nová stožárová svítidla
  - nasvícení stromů v pásech podél podélných cest tak, aby odraz světla doplňoval veřejné osvětlení
  - nasvícení významných soliterních stromů
- 5) Sadové úpravy:
- zachování veškeré hodnotné zeleně dle dendrologických průzkumů
  - pravidelná údržba a výhledově postupná obnova dřevin
  - kácení dřevin poškozených, nehodnotných, dožívajících, a náhradní výsadby stejných druhů za vykácené dřeviny
  - redukce keřového patra
  - obnova akátové aleje před jezuitskou kolejí: rytmizace výsadeb tak, aby vznikly průhledy na kostel a bývalou kolej
  - květinové výsadby kolem bazénu s fontánou

Členové Sboru byli seznámeni s předloženým projektem.

Diskuse:

Diskutovány byly otázky archeologických nálezů. Členové Sboru byli v této souvislosti informováni o tom, že již ve vyjádření NPÚ byla podmínka zajištění archeologického výzkumu stanovena. Dále byl diskutován stav zeleně a navržené úpravy. V celkovém řešení návrh počítá s navýšením počtu stromů cca o 19 kusů oproti stávajícímu stavu. Někteří členové Sboru vyjádřili myšlenku zachování stávajícího prstence bezového porostu, lemujícího prostor náměstí po jeho obvodu. Původní Thomayerův návrh však s tímto porostem nepočítal, jednalo se o pás vzrostlých stromů. Podle odborného posouzení se jedná o invazivní rostliny, které nemají v současné podobě opodstatnění. Nicméně podle názoru některých členů Sboru má tato zelená bariéra význam v podobě odhlučnění a protiprašné bariéry. Dále se členové Sboru zabývali otázkou bezpečnosti v prostoru zamýšlené piazzety. Měl by zde sloužit kamerový systém v kombinaci s pravidelnými pochůzkami městských policistů.

Přizvaný dr. Podliska z NPÚ informoval o významu archeologických terénů v prostoru Karlova náměstí, zejména o kapli ve středové partii. Upozornil na skutečnost, že tato lokalita je součástí vytipovaných nejdůležitějších archeologických terénů na území PPR. Kvůli ohrožení kontextu a problematice samotné adjustace není možné případné relikty kaple přemísťovat. Nejde jen o samotnou architektonickou hmotu, ale i o skutečnost, že je v této lokalitě pohřebiště a další cenné terény. Předem musí proběhnout zjišťovací výzkum a podle jeho výsledku je možné se rozhodovat dál.

Členové Sboru dále uvažovali nad otázkou, zda vůbec může v současných podmínkách funkční park existovat. (S takto vznesenou úvahou vyjádřily nesouhlas Ing. arch. Bártová a Mgr. Müllerová, které považují naopak dochovanou historickou podobu parku za velkou hodnotu.) V tomto kontextu padl názor, že je možné uvažovat i o variantě přepracování Thomayerova konceptu, který vytvořil místo

parku náměstí, což je ale v rozporu s tím, že náměstí-park je prohlášen za kulturní památku. Podle názoru některých členů Sboru má svoji nezaměnitelnou hodnotu i současná romantická podoba parku. Je otázka, zda by v tomto duchu nestačila k rehabilitaci parku jeho důkladná ostraha a vyčištění. Existence starého parku nemusí být chápána jako neúnosný anachronismus, není nutné za každou cenu vymýšlet nové.

V rámci diskuse zazněl mezi členy Sboru i názor, že by si příslušná městská část měla rozhodnout, zda chce park nebo náměstí. Nemělo by dojít k chybě například některých německy mluvících zemí - využívat prostory pod náměstím pro podzemní garáže (jako například Karlsplatz ve Vídni).

Návrh usnesení:

Sbor souhlasí s předloženým projektem.

Hlasování:

Sbor expertů nepřijal návrh tohoto usnesení (pro: 0, proti: 10, zdržel se: 2).

Odůvodnění:

Členové Sboru expertů zdůraznili fakt, že Karlovo náměstí je nemovitou kulturní památkou. Za nejdůležitější považují vyjasnění všech otázek ve věci archeologických nálezů – doporučují zabývat se dokonalým poznáním podzemí kaple Božího Těla formou nedestruktivních zobrazovacích metod s cílem stanovení přesného rozsahu archeologických reliktní této významné stavby a jejího budoucího poznání i eventuálního prezentování. (Kaple Božího Těla, postavená zde v letech 1382 – 93 na místě dřívější stavby z doby Karla IV., patří k nejvýznamnějším dokladům vrcholně středověké, gotické, architektury na území hlavního města.) Lokalita má však svůj nenahraditelný význam i jako místo důležitých historických událostí a vazeb.

3.

Různé:

- Členové Sboru opět zmínili havarijní stav Mariánského sloupu a sochy sv. Jana Nepomuckého na Pohořelci. Zástupce MHMP – OKP informoval členy Sboru o skutečnosti, že již písemně vyzval vlastníka, Galerii hl. m. Prahy, k řešení situace. Podle informací dr. Hofftichové z Galerie hl. m. Prahy jsou již na průzkum Mariánského sloupu vyčleněny peníze, průzkum by měl být hotov do konce roku 2009. Prof. Horyna v této souvislosti poukázal na to, že socha sv. Jana Nepomuckého vytvořena z měkkého pískovce a její destrukce je proto rychlejší. Zároveň členové Sboru vyjádřili názor, že požadavek sejmutí sochy a její deponování je oprávněný, ale mělo by tak být učiněno pod podmínkou časově omezené doby pro výrobu její kopie.
- Na zástupce NPÚ a OKP byl vznesen dotaz ve věci plánovaného invalidního výstupu z metra v blízkosti kostela Nejsvětější Trojice ve Spálené ulici. Zástupce NPÚ informoval členy Sboru, že v památkové radě NPÚ byl návrh zamítnut. Zástupce OKP informoval, že vybudování výtahu pro přístup invalidních občanů do metra – stanice Národní za kostelem Nejsvětější Trojice bylo odborem povoleno. Zároveň byl vznesen i dotaz ve věci údajně uvažovaného nového proskleného výstupu z metra v ose Václavského náměstí. Zástupci NPÚ i OKP informovali, že žádný takový záměr neprošel jejich řízením.

Zápis z 98. jednání byl přítomnými členy Sboru expertů jednomyslně schválen.